

Formandens beretning for 1985 og 1986

I min sidste beretning (for 1983 og 1984) fremsagde jeg nogle spådomme, om hvordan fremtiden kunne komme til at tage sig ud. Der var tale om medlemskarens omfang, om DAHRs status i IAHR, om DAHRs organisatoriske status i Danmark, om nyhedsbrevet, om symposier og andre mødearrangementer og om forholdet til de nordiske lande. Lykkeligvis er alle disse spådomme mere eller mindre gået i opfyldelse. Ovennævnte rækkefølge skal holdes i tankerne i denne beretning.

Vedrørende medlemskabet appellerede jeg ud fra fagpolitiske hensyn til, at selskabet åbner yderligere for optagelse af medlemmer. Tanken var, at kun ad den vej kunne vi 1) styrke vor position i forhold til andre og større humanistiske fag (og iøvrigt også samfundsfagene), 2) fungere i et interdisciplinært samarbejde, 3) styrke DAHRs organisatoriske rolle (jfr. Odense-seminarets opfordring i 1984), 4) forøge medlemskaren med deraf følgende udvidelse af aktiviteterne. Generalforsamlingen imødekom ønsket om øget adgang til medlemskab.

Nu har bestyrelsen endnu en gang forslag til ændring af par.5. Det skyldes forskellige henvendelser, men er i bund og grund en naturlig forlængelse af de fire ovennævnte punkter. Udelukkelsesparagraffen virkede anstødelig på nogle, som er kvalificerede til at være medlemmer af DAHR. Et af vore medlemmer meldte sig endog ud af selskabet efter nogen betænkningstid. Ikke fordi den pågældendes forskning var apologetisk eller polemisk, men alene p.g.a. et formelt ansættelsesforhold ved et teologisk fakultet. Men endnu stærkere argumenter blev fremført: en tilsvarende passus findes ikke i IAHRs vedtægter og den nævnte passus er ret beset overflødig, idet selskabets formål er tilstrækkeligt sikret i vedtægterne i forvejen, jfr. par. 3, 8 og 10. Bestyrelsen bøjede sig for disse argumenter, da udelukkelsesparagraffen var den sidste formelle hindring for at selskabet kunne indtage sin rette plads i Danmark.

Medlemskaren er stille og roligt vokset, den "fordobling" jeg håbede på, blev i stedet til en pæn forøgelse på 50%. DAHRs medlemmer (d.d. 34) fordeler sig ligeligt mellem København (15) og Århus (18), samt en enkelt odenseaner. Selvom vi kunne rekruttere samtlige akademikere, som arbejder inden for religionsvidenskaberne, ville antallet blive ret beskedent. Derfor har bestyrelsen set med velvilje på en henvendelse fra Fagrådet for religionshistoriestuderende i Århus, om at DAHR åbner mulighed for studentermedlemskab. Argumentationen bygger på, at de fra DAHR kommende informationer er relevante for de studerende, at et sådant medlemskab vil have en gavnlig indflydelse på det generelle

studieklima med hensyn til forøgede kontakter og inspiration, og at man derved får en bedre fornemmelse af, hvad der rører sig på internationalt plan. I disse tider, hvor man fra de bevilligende myndigheders side understreger rekrutteringens betydning i forhold til forskningens kvalitet, kan vi ikke se bort fra studenternes sidste bemærkning: "at fagets studerende må anses for at være et væsentligt potentielt med henblik på en udvidelse af DAHRs medlemstal." Desuden er studentermedlemskab ret almindeligt hos vore søsterselskaber under IAHR.

Disse forskellige overvejelser ligger bag bestyrelsens forslag om ændringen af par.5. Det er iøvrigt meningen at studentermedlemskabet skal koste det halve af normalt medlemskab.

Som nævnt i det første nyhedsbrev er DAHR optaget som medlem af IAHR. Formanden og sekretæren for hvert selskab sidder samtidig i IAHRs International Committee. Det bør bemærkes, at vor konference "Religion: Tradition and Renewal" blev pænt præsenteret i IAHRs bulletin nr.3. Medlemskabet i IAHR andrager US\$ 1.- pr. selskabsmedlem, dog mindst US\$ 100.-. Vi fik en særtafte for de første to år på 50 \$, men er nu i 1987 gået over til at betale 100, hvad vor økonomi udmærket kan tåle. Informationerne fra IAHR bliver først og fremmest formidlet gennem vort nyhedsbrev, men undtagelsesvist også ved særlige meddelelser.

Vedrørende DAHRs organisatoriske rolle i forhold til de regionale foreninger og selskaber ser der ikke ud til at være nogen formaliserende behov i øjeblikket, dels på grund af de uensartede strukturer og forudsætningerne foreningerne imellem og dels pga. den i øjeblikket måske bedste løsning: at sikre en virkelig landsomfattende medlemskare, som i første omgang sætter behovet for en paraply-organisation i relief. Vi er ved at blive en del af den almindelige bevidsthed, idet vi får løbende meddelelser fra Religionslærerforeningen, Danmarks Lærerhøjskole, enkelte forlag og sågar fra idrætsforskningen. En nylig udveksling af synspunkter med Selskabet for Interkulturel Kommunikation skulle munde ud i en spørgeskema-henvendelse til vore medlemmer. Jeg vil opfordre jer til udfylde disse skemaer, da det er en af måderne, hvorpå vi, der beskæftiger os med fremmede religioner, kan indtage en større plads i offentlighedens bevidsthed. Kommunikationen indenrigs er ikke altid hvad den burde være, jfr. de problemer vor sekretær har med at sikre sig up-to-date informationer til nyhedsbrevet.

Med hensyn til forholdet til andre selskaber, især de nordiske er der sket en interessant udvikling. Jeg aflagde officielt besøg i Åbo i marts 1986 ved det finske selskabs årsmøde. Udover festlighederne var der foreløbige forhandlinger vedr. et formaliseret samarbejde mellem de nordiske selskaber og bl.a. Temenos. Allerede i februar blev der afsendt et fællesbrev fra DAHR og Religionsvetenskapliga Selskapet i Finland til Svenska Samfundet f r

Religionshistorisk Forskning vedr. et møde om nærmere samarbejde og bedre information om f.eks. kommende kongresser, symposier og gæsteforelæsere og ikke mindst omkring Temenos. Disse henvendelser og forhandlinger har givet resultat, idet et sådant møde vil blive afholdt i Abo i august i år i forbindelse med det donnerske instituts højst aktuelle symposium om nordisk religion. Det bør bemærkes, at der allerede er opstået et godt samarbejde mellem DAHR og finnerne, jfr. vor specielle aftale om abonnement på Temenos og modtagelse af Contenta Religionum fra Abo.

En anden udvikling er opstået ved et officielt besøg til Rijksuniversiteit Groningen, Holland, ved Institute of Religious Iconography og Groningen Work-Group for the Study of Religion af vor sekretær i 1985. Det har resulteret i et par fælles forskningsprojekter, deltagelse i hinandens seminarer og symposier og konkrete udvekslinger af studerende. Idet vi er Skandinaviens vindue til Mellemeuropa, må det være på sin plads at udvikle et sådant samarbejde.

En tredje udvikling er udvekslingen af informationer mellem Traditional Cosmology Society i Skotland og DAHR. Jeg regner med, at mit besøg på konferencen på St. Andrew's i august i år vil klarlægge behovet for et samarbejde med vore anglofone kolleger. Vor sekretær deltager i en konference på universitetet i Lancaster i juli, hvor han bl.a. vil orientere vore engelske kolleger om DAHR og de skandinaviske initiativer.

Desuden skal her nævnes det prisværdige samarbejde mellem Religionshistorisk Forening og Institut for Religionshistorie i København på den ene side og Instituttet for Religionshistorie og Kristendomsforskning i Oslo og Religionsvitenskapelig Institutt i Bergen, som, omend det ikke har nogen officiel forbindelse med DAHR, berører et væsentligt antal medlemmer og er til gavn for faget i almindelighed.

Vedr. symposier er vore medlemmer blevet ajourført (jfr. DAHR Nyhedsbrev nr.3) angående vores første internationale symposium i 1984. I den forbindelse gøres opmærksom på, at NUMEN ikke så sig i stand til at udgive symposiebidragene. Til gengæld trykker Temenos de fleste danske bidrag i næstkommende nummer. I 1985 afholdt DAHR en workshop i forbindelse med Institut for Religionshistories 25 års jubilæum i Arhus, hvor instituttets Fulbright professor Karl W. Luckert holdt et foredrag med titlen "'Sacrifice' as backbone for the History of Religions". Workshoppen blev velbesøgt af kolleger fra en række fag i både København og Arhus, og det gav anledning til et senere besøg af Luckert til København.

Med vort 1987-symposium (programmet er blevet udsendt til DAHRs medlemmer), der blev afviklet for et par timer siden, har vi demonstreret, at også Danmark er et sted, hvor både

ældre og yngre kolleger fra Holland, Vesttyskland, England og de øvrige nordiske lande kan deltage i en frugtbar faglig dialog. Statens Humanistiske Forskningsråd bevilgede selskabet 12.980 kr. til bidragsydernes overnatninger, og Institut for Religionshistorie i Arhus gav en reception med deltagelse af dekanen for det teologiske fakultet, generalsekretæren for IAHR, formanden for det svenske selskab, næstformanden for det finske selskab og sekretæren for det hollandske selskab. Vi måtte i sidste øjeblik flytte symposiet til Studenterhuset pga. vagtpersonalets strejke og Moesgaard gav en hjælpende hånd ved at tilbyde undervisningslokaler Store Bededag. Bestyrelsen var tilfreds med arrangementet.

Desværre kan man konstatere, at det har været umuligt at koordinere symposie-aktiviteterne: Arhus holdt nordisk sociologi-kongres i oktober 1986, København holdt et ikonografi-symposium i januar 1987, derefter kom et landsseminar for religionsfagene i marts 1987, efterfulgt af vort symposium i maj - og så skal vi afsted til Abo i august. En bedre koordinering må kunne etableres.

En anden vigtig begivenhed er oprettelsen af et rigtigt nyhedsbrev. Brevet har fungeret efter bestyrelsens hensigt: at formidle informationer fra udlandet og Danmark til vore medlemmer. Brevet er blevet til, og fungerer næsten alene på Jeppe Sindings indsats, og det burde understreges at dette brev, som opfylder selskabets formålsparagraf mere end nogen anden aktivitet, udelukkende produceres af en meget travl kollega i dennes fritid. Derfor vil jeg på bestyrelsens og selskabets vegne takke Jeppe Sinding for hans indsats. Dernæst vil jeg gerne opfordre medlemmerne til at tænke på nyhedsbrevet og dets redaktør, når man har viden om aktiviteter, der kan have interesse for vore medlemmer. Desuden ville tilbagemeldinger give betydeligt større udbytte i forhold til den beskedne omkostning, en sådan melding medfører. Eventuelle andre frivillige, der har mere tid end deres fuldtidsansatte kolleger, kunne være til stor hjælp i udviklingen af nyhedsbrevet.

I sidste nyhedsbrev (nr.3) blev der fremsat nogle forslag, bl.a. om en forøget intern kommunikation ved at udarbejde en foredragsemneliste og ved at etablere en årlig frivillig bibliografi. En stillingtagen til disse emner vil jeg gerne efterlyse på denne generalforsamling.

Inden jeg slutter af med nogle nye spådomme, vil jeg gerne kort reflektere over fagets universitetsstilling i øjeblikket. De sidste seks år har vi været vidne til, at de tre professorater ved de to religionshistoriske institutter er blevet ledige et efter et. Hvad værre er: alle tre forbliver ubesat på ukendt tid grundet den økonomiske situation. København har i øjeblikket ikke engang 1/2 stilling inden for religionshistorie, men fik glædeligvis for nylig bevilget en forskerrektrutstilling. Religionssociologi

har 1 1/2 stilling. Aarhus har 2 lektorer og en vikar, dog loves en forskerrekruit og et ekstremt lektorat i 1988. Odense har en religionshistorisk stilling, der åbenbart skal deles mellem Filosofisk Institut og Arabisk Områdestudium, dvs. i praksis har Odense 1/2 religionshistorisk stilling.

Hovedproblemet med faget i Danmark er, at vi er alt for få, som får for mange arbejdsopgaver ikraft af instituttillørsforhold. Denne situation kan bestyrelsen mærke: selskabet kunne blive mere dynamisk, hvis vi havde flere frivillige at trække på. Vi har desværre meget lidt indflydelse på den økonomiske situation, men vi er selv med til at bestemme selskabets virke både indadtil og udadtil. Det er ikke uden risiko at forsøge at udsige nogle spådomme, Delfi-studierne til trods. Hvad medlemskabet angår, vil det vokse, såfremt vedtægtsændringen godkendes, og det vil forhåbentlig nærme sig det magiske tal 50. Jeg forventer nogle konkrete resultater af mødet i Abo til sommer a la paraply-tanken, og regner med at Groningen initiativet og københavnernes Oslo/Bergen-initiativ vil bevirke en større opmærksomhed omkring dansk religionshistorie. Den voksende faglige aktivitet spår godt for fremtiden, og jeg tror, at der venter os nogle spændende udfordringer og overraskelser i de kommende år.

Jeg takker bestyrelsen og selskabet for de begivenhedsrige to år, og jeg ser frem til videre samarbejde.

Armin W. Geertz

Kbh., 23.5.1987.

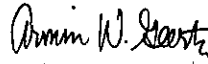
BESLUTNINGSREFERAT

af den ordinære generalforsamling i DAHR søndag den 17. maj 1987, kl. 14, på Aarhus Universitet.

Referent: Erik Reenberg Sand

Det konstateredes, at mødet var lovligt varslet.

- ad 1: Armin Geertz valgtes til dirigent.
- ad 2: Formanden aflagde sin årsberetning.
- ad 3: Jens Peter Schjødt fremlagde årsregnskabet. Dette godkendtes.
- ad 4: Under dette punkt drøftedes fremtidig møde- og publikationsvirksomhed. Diskussionen mandede ud i et forslag om, at Erik Reenberg Sand og Jørgen Podemann Sørensen i fællesskab skulle forelægge et forslag for den kommende bestyrelse angående formen for et årligt medlemsmøde, samt en publikation, der skal præsentere faget og dets aktiviteter.
- ad 5: Det af bestyrelsen stillede forslag til ændring af vedtægternes §5 vedtoges med en lille ændring i den engelske tekst, fra "students enrolled in" til "students enrolled at". Vedtægternes §5 lyder herefter:
"Bestyrelsen kan godkende medlemskab for alle med en kandidateksamen og en særlig interesse for religionshistorisk forskning. Som associerede medlemmer uden stemme- og valgret kan optages studerende ved de danske universiteter.
Membership can be granted by the Executive Committee to all those who have a graduate degree and a particular interest in the History of Religions. Associate membership without voting rights or rights to office can be granted to students enrolled at the Danish universities."
- ad 6: Det besluttedes et årligt kontingent på 100,00 kr.
- ad 7: Til medlemmer af den kommende bestyrelse valgtes: Armin W. Geertz, Jeppe Sinding Jensen, Erik Reenberg Sand, Jens Peter Schjødt og Jørgen Podemann Sørensen.
- ad 8: Til revisorer valgtes: Lis Andersen og Inger Vibeke Hansen.
- ad 9: Intet.

Armin W. Geertz
formand

Jeppe Sinding Jensen
sekretær

BESLUTNINGSREFERAT

af det konstituerende møde i bestyrelsen for Dansk Selskab for
Religionshistorie, søndag den 17. maj 1987, kl. 15,30.

Til stede: Armin W. Geertz, Jeppe Sinding Jensen, Erik Reenberg
Sand, Jens Peter Schjødt, Jørgen Podemann Sørensen

DAGSORDEN

1. Konstituering
2. Valg af formand
3. Valg af næstformand
4. Valg af sekretær
5. Valg af kasserer
6. Dato for det 1. ordinære møde
7. Eventuelt

REFERAT

- ad 1. Bestyrelsen blev konstitueret
- ad 2. Armin W. Geertz blev valgt
- ad 3. Erik Reenberg Sand blev valgt
- ad 4. Jeppe Sinding Jensen blev valgt
- ad 5. Jens Peter Schjødt blev valgt
- ad 6. Det 1. ordinære møde bliver holdt d.d.
- ad 7. Intet

Referent: Armin W. Geertz